

Skalica - románska rotunda

Stará Ľubča - gotický kostol sv. Juraja

Palcmanská Maša "včera" (NP Slovenský raj)

Palcmanská Maša "dnes" (NP Slovenský raj)

8.1 **Stupeň environmentálnej kvality územia - perspektíva do roku 2025**
Level of environmental quality of territory - perspective by year 2025

8.2 **Stupeň environmentálnej kvality územia - perspektíva do roku 2050**
Level of environmental quality of territory - perspective by year 2050

8.3 **Regióny environmentálnej kvality - perspektíva do roku 2025**
Environmental quality regions - perspective by year 2025

8.4 **Regióny environmentálnej kvality - perspektíva do roku 2050**
Environmental quality regions - perspective by year 2050

Perspektíva vývoja environmentálnej kvality

Na základe realizácie krátkodobých, strednodobých a dlhodobých cieľov Stratégie štátnej environmentálnej politiky z roku 1993 a ďalších parciálnych stratégií, koncepcií, programov a plánov postupne dochádzalo celkovo k zlepšovaniu kvality životného prostredia SR (tiež environmentálnej kvality v jednotlivých regiónoch) s úbytkom zaťažených oblastí z 9 až 11 na súčasných 7. Hodnotenie tohto vývoja prezentuje najmä 22 správ o stave životného prostredia SR, ktoré podľa zákona č.17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov každoročne vydáva MŽP SR a SAŽP. K zvýšeniu environmentálnej kvality viacerých regiónov SR a začatiu odstraňovania environmentálnych záťaží výrazne prispela realizácia **Operačného programu životné prostredie na roky 2007 – 2013**. Ďalšie opatrenia prijaté v rokoch 2013 až 2016 nadväzujú na 7. environmentálny akčný program EÚ (2013) s víziou EÚ do roku 2050 (Dobrá život v rámci možností našej planéty) vytvárajú predpoklady na pokračovanie tohto procesu. Ide najmä o novú Orientáciu, zásady, priority a hlavné úlohy starostlivosti o ŽP SR na roky 2014-2020 (konceptiu schválenú poradou ministra ŽP SR 28. marca 2013), ktorá uviedla 8 strategických cieľov, 10 zásad, 7 priorít a v rámci nich 85 hlavných úloh štátnej environmentálnej politiky. Konceptia vytvorila ideový podklad pre **Operačný program kvalita životného prostredia na obdobie 2014-2020** (OPKŽP), ktorý plánuje využiť zdroje (4,308 mld. Eur) na udržateľný rast - podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva. Tento rast konkretizuje viacerými potrebami, napríklad:

- podporovaním nakladania s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva;
- zabezpečením dobrého stavu vôd a bezpečnej pitnej vody;
- ochranou a obnovou biologickej diverzity najmä v rámci sústavy Natura 2000, ako aj podporou ekosystémových služieb;
- ochranou ovzdušia a zlepšením jeho kvality;
- sanáciou environmentálnych záťaží ako predpokladu opätovného využitia sanovaných lokalít;
- aktívnou adaptáciou na dôsledky zmeny klímy;
- ochranou pred povodňovými rizikami súvisiacimi so zmenou klímy, zabezpečením efektívneho hospodárenia s vodou a ekologických potrieb toku a ekosystémov, ako aj podporou obnovy prirodzeného cyklu vody v krajine;
- zohľadňovaním povodňových rizík v územnom plánovaní a pri výstavbe;
- znižovaním rizík opustených úložísk ťažobného odpadu ich sanáciou;
- manažmentom mimoriadnych udalostí a rizík ovplyvnených zmenou klímy;

The development perspective of the environmental quality

Based on the realisation of short, medium and long term targets of the State Environmental Policy Strategy from 1993 and additional partial strategies, concepts, programmes and plans, there was a gradual improvement of the state of the environment of Slovak Republic (SR) (as well as the regional environmental quality), with decrease of the number of affected zones from 9 – 10 to current 7. The evaluation of this development is mostly presented in the 22 reports State of the Environment of SR, annually issued by the Ministry of Environment and Slovak Environmental Agency as a legal requirement based upon Law Nr. 17/1992 Zb. on the Environment, as amended. A significant influence on improvement of the regional environmental quality in many regions of SR as well as the launch of remediation activities of environmental burdens was reached by realisation of the **Operational Programme Environment 2007 – 2013**. Further actions, taken in 2013 – 2016 in line with the 7. General Union Environment Action Programme (1386/2013/EU) with the long-term vision for 2050 (Living well, within the limits of our planet), lay path for continuation of this process. Mainly, the new document Orientation, Principles, Priorities and Main Nature Conservation Tasks of SR for 2014 – 2020 (concept approved on 28. 3. 2013), which has introduced 8 strategic aims, 10 principles, 7 priorities and within them 85 main tasks of the state environmental policy. The concept ideologically underpins the **Operational Programme Environmental Quality 2014 – 2020**, within which it is planned to use resources (4,308 bn. €) for the sustainable growth – supporting a greener and more competitive economy. This growth is specified by with several requirements:

- supporting waste management in accordance with the waste management hierarchy;
- ensuring a favourable state of waters and safe drinking water;
- protection and restoration of biological diversity, especially within the Natura 2000 network, as well as supporting the ecosystem services;
- air quality improvement and protection;
- sanation of environmental burdens as a prerequisite for re-use of such sites;
- active adaptation to climate change impacts;
- prevention of climate change-related flood risks by ensuring effective water management and protection of river and aquatic ecosystems, as well as support of natural water cycle restoration;
- acknowledgement of flood risks in urban planning and development;
- decrease of risks of mine tailings sites by their sanation;
- climate change-related risks and disasters management;

- znižovaním rizík súvisiacich so zosuvmi a ich sanáciou;
- znižovaním rizík súvisiacich so suchom a ním ovplyvneným deficitom zdrojov vody;
- zefektívnením intervencie zložiek integrovaného záchranného systému;
- podporou prechodu na energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- podporou výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov;
- zlepšovaním energetickej efektívnosti.

K zlepšovaniu stavu životného prostredia celkovo v SR, osobitne v jeho regiónoch so silne narušeným životným prostredím a v regiónoch, v ktorých sa ešte nachádzajú okrsky s narušeným až značne narušeným prostredím, by mali prispieť aj viaceré vládou SR schválené parciálne koncepčné dokumenty, napríklad:

- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (uznesenie vlády SR č.12/2014);
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (uznesenie vlády SR č.148/2014);
- Vodný plán Slovenska (uznesenie vlády SR č.6/2016).

Ďalším dokumentom je Environmentálna stratégia SR, ktorá sa premietla do programového vyhlásenia vlády SR (PVV SR) 2016 - 2020. Toto PVV SR bolo schválené uznesením č.141/2016. Národnú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja, schválenú uznesením vlády SR č.971/2001 a uznesením NR SR č.1989/2002, by mala nahradíť nová stratégia trvalo udržateľného rozvoja, ktorá by zohľadnila ciele rozvojového programu OSN - Agenda 2030 a uplatnila globálne megatrendy (EEA,2015) na podmienky SR.

Dvadsaťročný vývoj, vynakladané finančné prostriedky a prijímané opatrenia vytvárajú v perspektíve do rokov 2025 až 2050 reálne predpoklady obmedzenia rozsahu až postupnej likvidácie všetkých regiónov so silne narušeným prostredím - zaťažených oblastí. Sanáciou a rekultiváciou environmentálnych záťaží, racionálnejším využívaním prírodných zdrojov a odpadov ako druhotných surovín, elimináciou skládok, prevenciou a znižovaním environmentálnych rizík, ako aj realizáciou ďalších opatrení na zvyšovanie environmentálnej kvality - zlepšenie životného prostredia SR, možno predpokladať, že do roku 2050 bude obyvateľstvo Slovenska žiť len v regiónoch s nenarušeným a mierne narušeným prostredím.

- landslide risks management;
- drought risks and water source deficit management and decrease;
- increase of the integrated rescue system intervention effectiveness;
- energy-efficient low-carbon economy transformation support in all sectors;
- renewable resources energy production and distribution support;
- energy efficiency improvement.

The status of the environment of SR as a whole, especially within the regions with strongly disturbed environment and the regions with patches of strongly disturbed and disturbed environment, is to be improved with contribution of several partial conceptual documents, approved by the Government of SR, such as:

- Updated National Biodiversity Protection Strategy to 2020 (Government of SR resolution Nr. 12/2014);
- Strategy on Adaptation of SR to Adverse Climate Change Impacts (Government of SR resolution Nr. 148/2014);
- Water Plan of Slovakia (Government of SR resolution Nr. 6/2016).

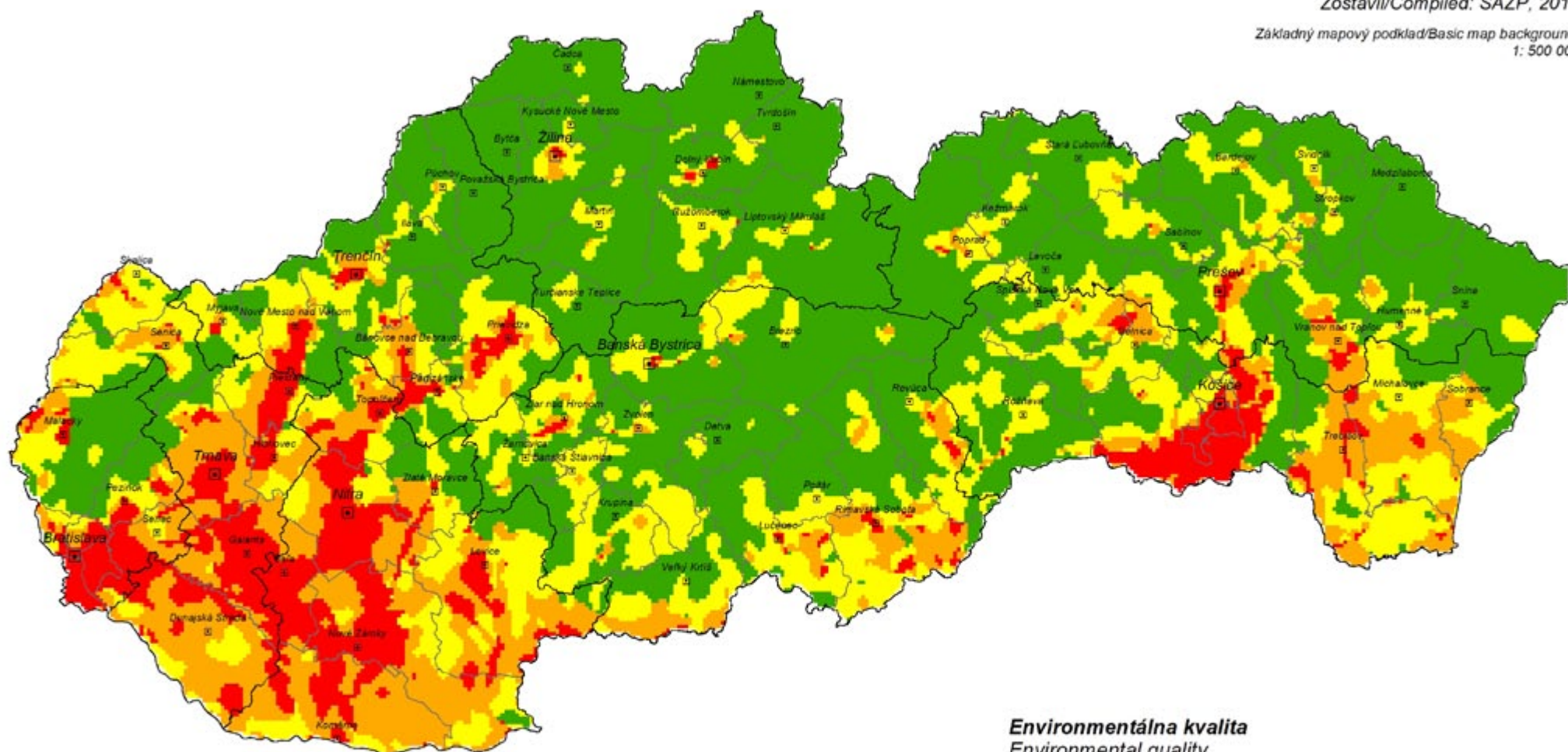
Another document is the Environmental Strategy of SR, projected in the Programme Declaration of the Slovak Government (PVV SR) 2016 - 2020. This Declaration was approved by Government Resolution Nr. 141/2016. At the same time, the National Strategy of Sustainable Development, approved by the Government Decision Nr. 971/2001 and Decision of the Parliament Nr. 1989/2002 should be replaced with a new Strategy of Sustainable Development, taking into account the aims of the UN Development Programme Agenda 2030 and apply the global megatrends (EEA, 2015) to the conditions of Slovak Republic.

Twenty years of development, resources spent and actions implemented together create, in the 2025 - 2050 perspective, realistic expectations for continuous containment and elimination of regions with highly disturbed environment - polluted regions. With sanation and recultivation of environmental burdens, more rational use of natural resources and waste re-use as secondary raw material, landfill elimination, environmental risks reduction and prevention as well as realisation of other measures for improvement of the environmental quality of the Slovak Republic it can be assumed that by 2050 the population of Slovakia will live in regions with undisturbed and slightly disturbed environment.

Stupeň environmentálnej kvality územia - cieľ do roku 2025 Level of environmental quality of territory - target by year 2025

Autori/Authors: J. Klinda - T. Mičík a kol.
Zostavil/Compiled: SAŽP, 2015

Základný mapový podklad/Basic map background:
1: 500 000

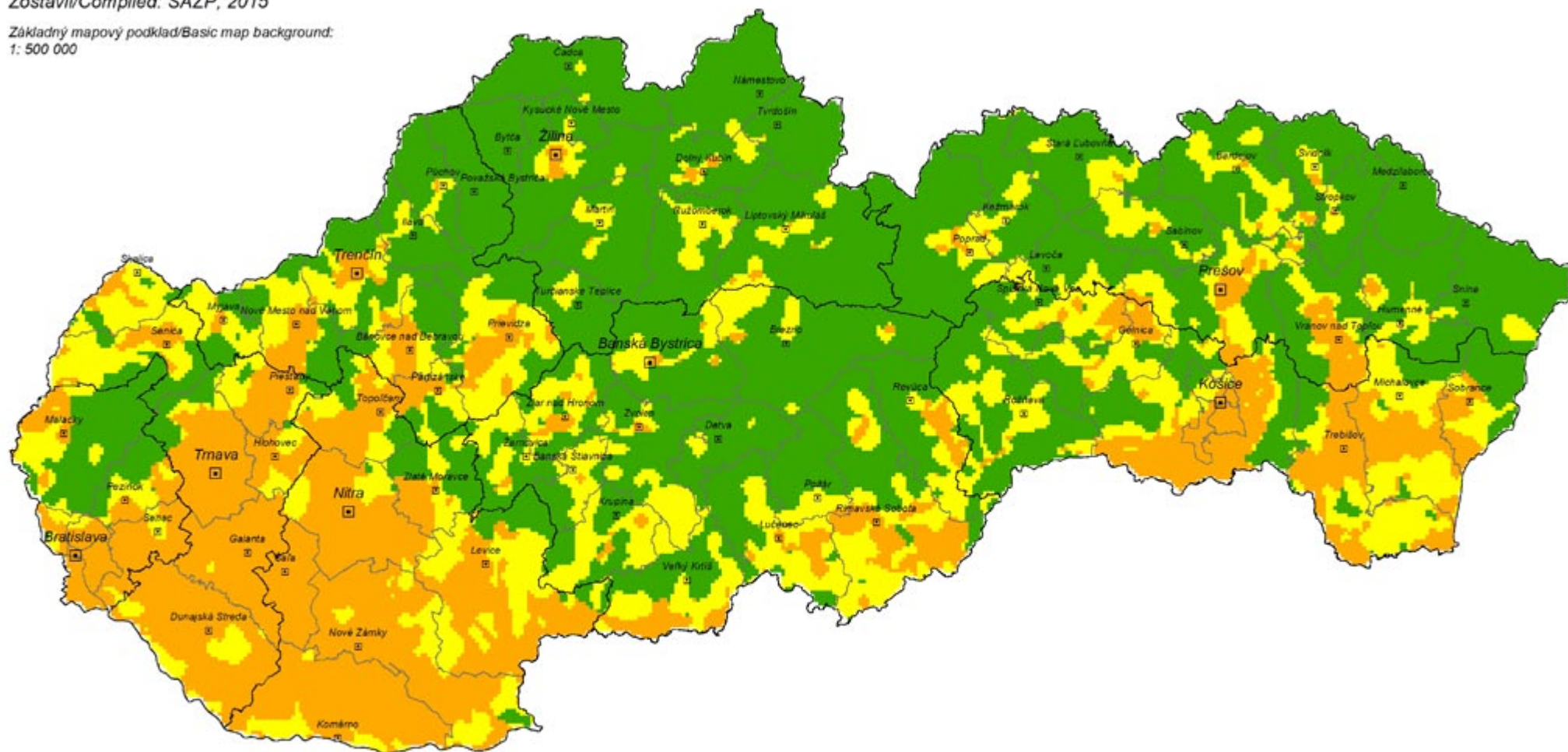
Environmentálna kvalita Environmental quality

- *prostredie vysokej kvality*
environment of high quality
- *prostredie vyhovujúce*
satisfactory environment
- *prostredie mierne narušené*
environment moderately disturbed
- *prostredie narušené*
disturbed environment

Stupeň environmentálnej kvality územia - cieľ do roku 2050 Level of environmental quality of territory - target by year 2050

Autori/Authors: J. Klinda - T. Mičík a kol.
Zostavil/Compiled: SAŽP, 2015

Základný mapový podklad/Basic map background:
1: 500 000

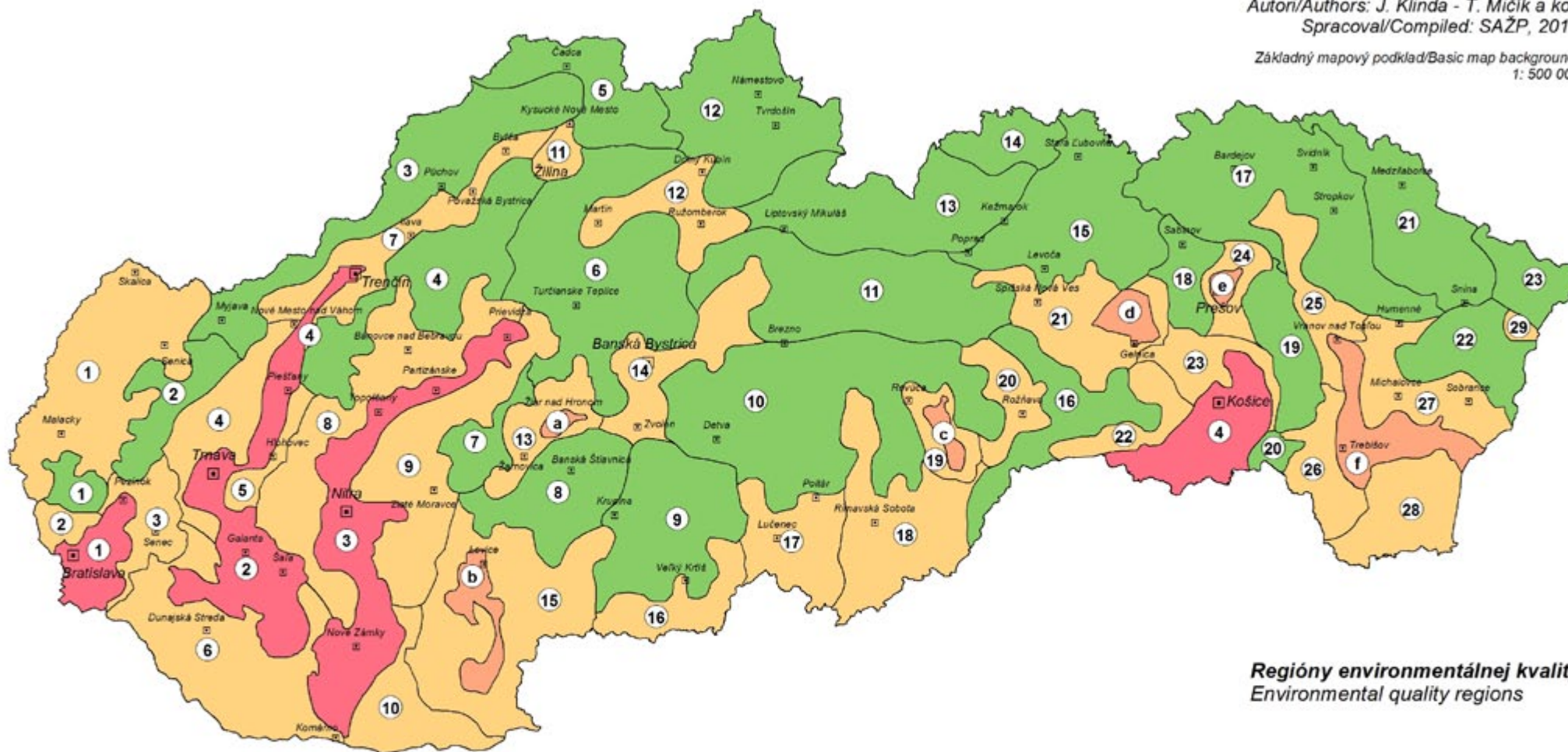
Environmentálna kvalita Environmental quality

- prostredie vysokej kvality
environment of high quality
- prostredie vyhovujúce
satisfactory environment
- prostredie mierne narušené
environment moderately disturbed

Regióny environmentálnej kvality - do roku 2025
Environmental quality regions - target to year 2025

Autori/Authors: J. Klinda - T. Mičík a kol.
Spracoval/Compiled: SAŽP, 2015

Základný mapový podklad/Basic map background:
1: 500 000

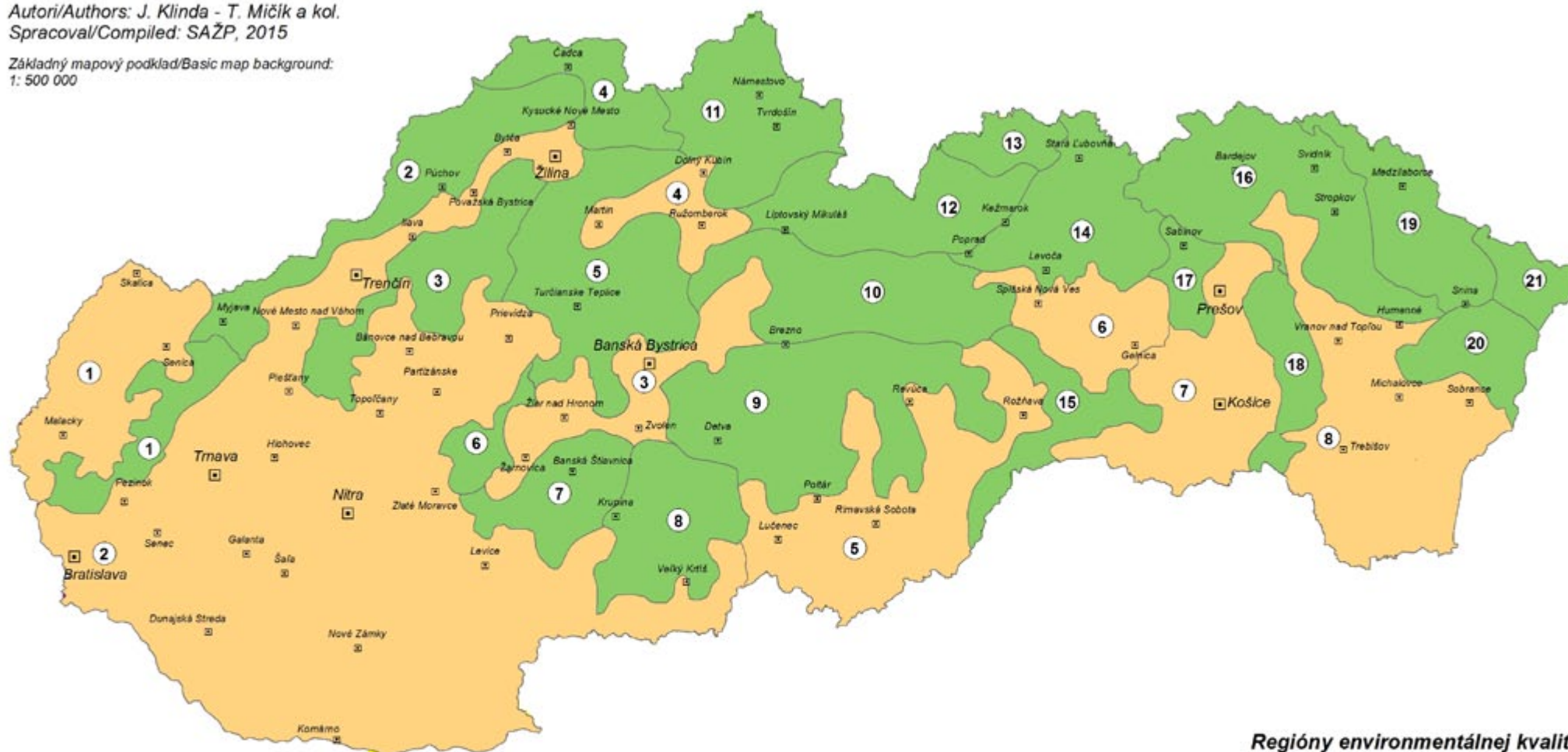
Regióny environmentálnej kvality
Environmental quality regions

1. environmentálna kvalita - regióny s nenarušeným prostredím 1. environmental quality - regions with non-disturbed environment	2. environmentálna kvalita - regióny s mierne narušeným prostredím 2. environmental quality - regions with moderately disturbed environment	3. environmentálna kvalita - regióny s narušeným prostredím 3. environmental quality - regions with disturbed environment
okrsok s narušeným prostredím zone with disturbed environment		
1. Pajštúnsky 2. Plavecký 3. Bielokarpatský 4. Strážovský 5. Kysucký 6. Fatranský 7. Vtáčnický 8. Štiavnický 9. Krupínský 10. Veporský 11. Nizkotatranský 12. Oravský 13. Tatranský 14. Zamagurský 15. Levočský 16. Krásnohorský 17. Ondavský 18. Šarišský 19. Dubnický 20. Milíčský 21. Laborecký 22. Viňorľatský 23. Poloninský	10. Čenkovský 11. Žilinský 12. Homopovažský 13. Stredopohronský a) Žiarsky 14. Homopohronský 15. Tekovský b) Dolnopohronský 16. Poľpeľský 17. Novohradský 18. Rimavský 19. Revúcky c) Jelšavsko-lubenický 20. Rožňavský 21. Spišský d) Rudniansky 22. Jasovský 23. Pohornádsky	24. Toryský e) Prešovský 25. Topľiansky 26. Tokajský 27. Podviňorľatský f) Zemplínsky 28. Latorický 29. Ubliansky

Regióny environmentálnej kvality - do roku 2050 Environmental quality regions - target to year 2050

Autori/Authors: J. Klinda - T. Mičik a kol.
Spracoval/Compiled: SAŽP, 2015

Základný mapový podklad/Basic map background:
1: 500 000

Regióny environmentálnej kvality
Environmental quality regions

 1. environmentálna kvalita - regióny s nenarušeným prostredím 1. environmental quality - regions with non-disturbed environment	 2. environmentálna kvalita - regióny s mierne narušeným prostredím 2. environmental quality - regions with moderately disturbed environment
1. Malokarpatský 2. Bielokarpatský 3. Strážovský 4. Kysucký 5. Fatranský 6. Vtáčnický 7. Štiavnický	8. Krupinský 9. Veporský 10. Nízkotatranský 11. Oravský 12. Tatranský 13. Zamagurský 14. Levočský
15. Kránsnohorský 16. Ondavský 17. Šarišský 18. Slánský 19. Laborecký 20. Vihorlatský 21. Poloninský	1.) Záhorský 2.) Podunajský 3.) Stredopohorský 4.) Hornopovažský 5.) Novohradsko - gemerský 6.) Spišský 7.) Prešovsko - košický 8.) Zemplínský